

РЕШЕНИЕ

№ 780

гр. София, 16.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на шестнадесети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

като разгледа докладваното от Рени Ковачка Въззивно търговско дело № 20211001001051 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.25, ал.4 , изр.2 от ЗТРРЮЛНЦ .

Образувано е по жалба вх. № 14572/27.08.2021год. , подадена от Фондация“ С. и. д.“ гр.*** срещу Решение № 96/12.08.2021год., постановено по т.д.№1460/2021год. по описа на СГС , с което е потвърден отказ № 20210713154314/14.07.2021год. на длъжностното лице по регистрация при Агенция по вписванията, постановено по заявление № 20210713154314/13.07.2021год. за вписване на промени по партидата на „ Издателска къща Хемус-Груп“ ЕООД.

Оплакванията в жалбата са за незаконосъобразност и необоснованост на обжалваното решение, доколкото в него е прието , че при смърт на едноличния собственик на капитала единствено универсалните наследници могат да искат продължаване на дейността му, но не и заветниците и че представеното завещание, направено от покойната В. Г. в полза на Фондация „С. и. д.“ придава на фондацията качеството на заветник, а не на наследник. Противно на възприетото от първоинстанционния съд се твърди , че прочита и тълкуването на направеното от В. Г. завещание от 15.08.2019год. определя Фондация „ С. и. д.“ като наследник по завещание , а не заветник , поради което на основание чл. 157 от ТЗ има право да иска вписване продължаване на дейността на „ Издателска къща Хемус-Груп“ ЕООД , както и на промени в неговия статут. Тези твърдения се правят въз основа на направен анализ на употребената в завещанието терминология и при тълкуване на волята на завещателя като се оспорва тълкуването направено от първоинстанционния съд. Последното се определя като ограничително доколкото под употребения в чл.157 от ТЗ термин „ наследници“ се разбират само универсалните наследници по закон или по завещание, но не и заветници. По изложените доводи се прави искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново, с което да бъдат дадени указания на Агенцията по вписванията

да извърши заявеното вписване.

Агенция по вписванията не е депозирила писмен отговор по подадената жалба.

Апелативен съд-София , извършвайки проверка за допустимостта на подадената жалба, намира същата за подадена в срока по чл.25, ал.4 от ТПРЮЛНЦ, от легитимирана страна и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е процесуално допустима.

По делото се установява следната фактическа обстановка:

Видно от направена по реда на чл. 23, ал.6 от ТПРЮЛНЦ служебна справка , едноличен собственик на капитала на вписаната през 2010год. ТПРЮЛНЦ „Издателска къща Хемус-Груп“ ЕООД е била В. Л. Г.. Последната е починала на 09.06.2020год. като е оставила свои племенници като законни наследници. Последното се установява от приложено по делото Удостоверение за наследници изх.№РОБ20-УГ51-2351/29.06.2020год.

Приживе, на 15.08.2019год., В. Г. е направила саморъчно завещание, с което е завещала на Шведската академия в Стокхолм притежаван от нея апартамент, находящ се в гр. *** ул.“ ****“ № 1, вх.Б, ет.1 , ап.1 , ведно с цялата покъщнина в него. Цялото останало имущество-движимо и недвижимо, пари , ценности, право на интелектуална собственост и всичко останало имущество, извън апартамента, описан по-горе е завещала на Фондация „ В. Г.“, в последствие преименувана на Фондация „ С. и. д.“ , която е определила като неин универсален наследник по завещание. Саморъчното завещание е с нотариална заверка на подписа на завещателя , обявено е на 10.06.2020год., за което е съставен протокол от същата дата от определения за изпълнител на завещанието Нотариус И. И..

На проведено на 30.06.2021год. заседание на Управителния съвет на Фондация „ С. и. д.“ е прието завещанието на В. Г. , като предвид завещаните с него дялове от „ Издаелска къща Хемус Груп“ ЕООД и встъпвайки в правата, задълженията и отговорностите на починалия едноличен собственик и ставайки едноличен собственик на „ Издаелска къща Хемус Груп“ ЕООД е взето решение за промяна на седалището и адреса на управление на едноличното търговски дружество , приет е нов устав и е избран нов управител.

Със заявление образец А 4 , рег. № 20210713154314/13.07.2021год. ., подадено по електронен път от новоизбрания управител , са заявени за вписване нови обстоятелства по партидата на „ Издаелска къща Хемус-Груп“ ЕООД , а именно: вписване на промяна в адреса на управление на дружеството, промяна на управител, вписване на Фондация „ С. и. д.“ като едноличен собственик на капитала „ Издаелска къща Хемус-Груп“ ЕООД и прехвърляне на дяловете на дружеството от В. Л. Г. на Фондация „ С. и. д.“ .

По така подаденото заявление длъжностното лице се е произнесло, постановявайки отказ № 20210713154314/14.07.2022год. За да се откаже вписването е прието, че заявителят в регистърното производство има качеството заветник по смисъла на чл.16, ал.2 от Закона за наследството предвид представено към заявлението завещание от починалия едноличен собственик на капитала на „ Издаелска къща Хемус-Груп“ ЕООД- В. Г.. С позоваване на разпоредбата на чл. 157,ал.1 от ТЗ е прието също така ,че само наследниците на едноличния собственик на капитала могат да продължат дейността на прекратеното със смъртта на едноличния собственик на капитала на ЕООД и да встъпят в членствено правоотношение,но не и заветниците, каквато се явява Фондация „ С. и. д.“.

Отказът е потвърден с обжалваното решение на СГС , в което е споделено виждането на

длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията по отношение качеството заветник на Фондация „С. и. д.“, както и по отношение възможността на заветника да иска продължаване дейността на еднолично ООД при смърт на едноличния собственик на капитала. Изложени са допълнителни доводи в подкрепа на споделеното виждане, подкрепени с анализ на релевантните за спора законови разпоредби- чл.157, ал.1 от ТЗ и чл. 16, ал.1 от ЗН.

При тези фактически констатации въззивната инстанция намира обжалваното решение за правилно и обосновано като съобразено с материалния закон и релевантните за спора доказателства. В подкрепа на извода за законосъобразност на постановения от длъжностното лице по регистрацията отказ първоинстанционният съд е изложил пространни мотиви, които въззивната инстанция напълно споделя.

Съгласно чл. 157, ал.1 от ТЗ дружеството, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго или наследниците не поискат да продължат дейността. В цитираната разпоредба са предвидени две изключения, при които факта на смъртта на едноличния собственик на капитала на дружество с ограничена отговорност, не води до прекратяване на дружеството. Касае се за хипотеза, когато в учредителния акт на едноличното дружество с ограничена отговорност не е предвидено прекратяването му поради смъртта на едноличния собственик на капитала и хипотеза, в която наследниците на едноличния собственик на капитала са поискали продължаване на дейността му.

Спорният за разрешаване в конкретния казус въпрос се свежда до това дали заветникът по силата на частно завещателно разпореждане с предмет всички дружествени дялове в ЕООД разполага с правата по чл.157, ал.1 от ТЗ да иска продължаване дейността на дружеството или с тази възможност разполагат единствено наследниците по чл.16, ал.1 от ЗН.

Настоящата съдебна инстанция е напълно съгласна с дадения в обжалваното решение отговор на този въпрос като счита за несъстоятелни доводите за противното, изложени в жалбата. Не може да се приеме, че Фондация „С. и. д.“ е универсален правоприемник на покойната В. Г. . Видно от приложеното саморъчно завещание тя се е разпоредила с имуществото си след нейната смърт като е посочила няколко лица, на които завещава конкретно имущество. Така изрично е посочила, че завещава апартамент, находящ се в гр. *** , ул.“ *** „, № 1 ,вх.“ Б“, , ет.1 ,ап.1 на Шведска академия в Стокхолм, а цялото останало имущество- движимо и недвижимо, пари, ценности, права по интелектуална собственост и всичко останало наследимо след нейната смърт имущество извън описания по-горе апартамент- на Фондация „С. и. д.“ . Останалото имущество е конкретизирано чрез изброяването му и включва всичките дружествени дялове, притежавани от завещателката като едноличен собственик на капитала на „Издателска къща „Хемус Груп „ЕООД.

Универсален наследник по завещание може да бъде само лице, на което е завещано цялото имущество на завещателя или съответна дробна част от него –чл.16, ал.1 от ЗН. В настоящия случай такава хипотеза не е налице, тъй като със своето завещание В. Г. е направила няколко завета, включително и на Фондация“ С. и. д.“, на която нито е завещала цялото си имущество, нито дробна част от него. Налице е частно завещателно разпореждане – завет, съобразно който Фондация „С. и. д.“ има права на заветник.

Не може да бъде споделен довода, че Фондация „С. и. д.“ се явява универсален наследник по завещание, тъй като е посочен като такъв от завещателя в завещанието. Обстоятелството, че завещателят сам е определил завещателното разпореждане като общо завещателно разпореждане или като завет не го прави такава. Характерът на завещателното разпореждане се определя от

обхвата на разпореденото със завещанието имущество и това е прието в съдебната практика като разграничителен критерий между употребените в чл.16, ал.1 от ЗН понятия „общо завещателно разпореждане“ и „завет“. Съблюдаването на този критерий в конкретния случай налага извод, че извършеното в полза на Фондация „С. и. д.“ завещателно разпореждане съставлява завет по смисъла на чл. 16, ал.2 от ЗН, респ. фондацията се явява заветник, а не универсален наследник по завещание.

Неоснователно се твърди в жалбата, че първоинстанционният съд неправилно бил приел, че под употребения в чл.157, ал. 1 от ТЗ термин „наследници“ се разбират само универсалните наследници по закон и по завещание, но не и заветниците. При липса на легална дефиниция на термина „наследници“ в ТЗ и невъзможност да се установи вложения от законодателя в този термин смисъл чрез анализ на текста, в който се съдържа /чл.157, ал.1 от ТЗ/, то това следва да бъде направено чрез неговите семантични връзки с други източници на правото, съдържащи дефиниция на термина и в случая това е Закона за наследството. От това следва че смисълът на употребения в чл.157, ал.1 от ТЗ термин „наследници“ е такъв, какъвто му е даден в разпоредбата на чл.16, ал.1 от ЗН, а цитираната разпоредба придава качеството „наследник“ единствено на бенефициера на общото /универсално/ завещание. Заветникът няма качеството „наследник“ и не разполага с правната възможност по чл.157, ал.1 от ТЗ да иска продължаване на дейността на дружеството, тъй като тя е призната единствено на наследниците на едноличния собственик на капитала на едноличното ООД.

Безспорно е в случая, че по силата на завета заветникът придобива правото на собственост върху дружествените дялове на завещателя, тъй като съгласно чл.129, ал.1 от ТЗ дружественият дял може да се прехвърля и наследява. Придобиването от заветника на правата по завета на дружествените дялове ще настъпи по отношение на него независимо от това, че той не разполага с правото да иска продължаване по чл.175, ал.1 от ТЗ на дейността на едноличното дружество. Липсата на такава възможност ще доведе до прекратяване и ликвидация на самото дружество, а заветникът ще разполага с правото на ликвидационен дял. В този смисъл е Решение № 16/18.02.2019год. по т.д.№ 777/2018год. на ТО на ВКС.

Поради съвпадането на изводите на първоинстанционния и въззивния съд обжалваното решение следва да бъде потвърдено и Апелативен съд-София

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 96/12.08.2021год., постановено по т.дело № 1460/ 2021год. по описа на Софийски градски съд.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____